

Gjerstad kommune

Årsmelding 2024

Innhold

Innledende kommentar	3
Organisasjonen.....	4
Et positivt år for næringsutvikling!	4
Fotokonkurranse – månedens bilde et helt år!	5
Helse og omsorgsenheten	7
Institusjon	9
Habilitering.....	10
Hjemmetjenesten	10
Psykisk helse og avhengighet	11
Forebygging og utvikling	12
Abel skole	15
Visedal barnehage	18
Barneverntjenesten Øst i Agder.....	20
Kommunalteknikk.....	23
Plan og samfunnsutvikling	25
Stab.....	29
Politisk virksomhet.....	31
Økonomisk resultat 2024	34
Investeringsprogrammet	37

Innledende kommentar

I året som har gått har Gjerstad kommune tatt viktige steg for å sette lokalsamfunnet i stand til å håndtere demografiendringene vi står i, og som stadig blir mer merkbare fram mot 2040. Kort fortalt nødvendiggjør en stadig aldrende befolkning at vi tar grep nå, som gjør at vi er i stand til å levere gode velferdstjenester over tid.

Denne innsatsen foregår på mange områder: Her kan nevnes klargjøring for å bygge nye boliger spesielt tilpasset seniorer. Med TØRN-prosjektet vi i gang med å ruste helse- og omsorgstjenestene for bedre ressursutnytting i årene framover. Vi har gode modeller å bygge videre på i arbeidet for å motvirke utenforskap.

2024 var året da stigende renteutgifter, et kostbart lønnsoppgjør og stadig økende behov for tjenester i helse- og omsorgstjenesten satte kommuneøkonomien under press landet rundt. Gjerstad kommer ut av året med et økonomisk resultat som viser at kommunen så langt har taklet og tålt denne stresstesten. Det er grunn til å glede seg over et positivt resultat. Det har våre dyktige medarbeidere i alle deler av virksomheten bidratt i monn til. Samtidig er det helt nødvendig at vi evner å holde god fart i omstillingsprosessene. Dette arbeidet er grunnlag for at kommunen fortsatt kan levere god kvalitet i barnehage og grunnskole, betryggende helse- og omsorgstjenester og bidra til positiv samfunnsutvikling.

Ved årets slutt nærmet vi oss målgang for arbeidet med ny arealplan. Sammen med nye samfunnsdelen av kommuneplanen har kommunestyret dermed gitt fornyet fart og retning for utviklingen av Gjerstad-samfunnet. Disse viktige dokumentene viser at vi har forståelse for situasjonen vi står i og hva framtida bringer.

Et viktig grep for å sikre betryggende tjenester til våre innbyggere, er å gjøre mer i fellesskap med andre kommuner. Vi har kommet et stykke på vei med å utvikle nye samarbeid, men vi må intensivere innsatsen for å få prosessene i mål. Vi vet at vi er sårbare i mange fagområder. Vi har erkjent at rekruttering i nær sagt alle fagområder blir en stadig større utfordring. Både innbyggere og næringsliv har behov for robuste tjenester av god kvalitet. Alt dette tilsier at vi må finne sammen om framtidens samarbeidsløsninger.

I de nærmeste årene står Gjerstad foran betydelig investeringsløft i såvel barnehage-sektoren som helse- og omsorgstilbudet, *samtidig* som de store demografiske endringene slår inn. Nivå og kvalitet i tjenesteproduksjonen og et tilfredsstillende økonomisk resultat i 2024, tyder på at vi evner å løfte sammen for å klare investeringene og sørge for at Gjerstad oppleves som et godt samfunn for alle.

Brekka, 31. mars 2025.

Per Gunnar Johnsen, kommunedirektør

Organisasjonen

Et positivt år for næringsutvikling!

2024 har vært et aktivt år for næringsutviklingen i kommunen. Spesielt gjelder dette salg og utvikling av nye næringstomter på Brokelandsheia. At anerkjente tomteutviklere velger å satse på Brokelandsheia gir økt interesse for stedet i markedet. Mange og nye arbeidsplasser vil ha stor betydning både for lokalsamfunnet og regionen i et levekårsperspektiv.

Brokelandsheia Nord

Brokelandsheia Handelspark forventer å ha salgsklare tomter på Brokelandsheia Nord innen sommeren 2025. Mange venter på nyheter om hvem som skal etablere seg der. Forventningene om vekst har bidratt til at andre aktører på Brokelandsheia har kjøpt tilleggsareal til sine tomter for å kunne utvide egne virksomheter.

Brokelandsheia Vest (Sentrumsområdet)

To av de største aktørene, Den Lille Dyrehage og Eurospar Brokelandsheia er begge i gang med sine planer for utvidelser, og sørger sammen for å utvide parkeringskapasiteten. Coop Extra planlegger for utbygging og åpning i nye lokaler mot slutten av 2025.

Brokelandsheia Øst

Rose Eiendom AS, som er grunneier på østsiden, har engasjert et meglerfirma for å promotere sine salgsklare tomter, og er optimistiske til nye etableringer i 2025. Gjerstad kommune har igangsatt arbeide med å utbedre infrastrukturen med en ny og trafikksikker kryssløsning sør for Rema 1000, opp mot Lindvollheia, der det planlegges en stor utvidelse av antall boliger de neste årene.

En viktig lade-destinasjon

Brokelandsheia får stadig et større tilbud av hurtigladere. Med 109 hurtigladere befestes stillingen som en av de største ladedestinasjonene i landsdelen. Det planlegges nå for utvidelse til lading av store kjøretøyer på Brokelandsheia Øst.

Fotokonkurranse – månedens bilde et helt år!

Kommunen startet i 2024 en fotokonkurranse for å få utvidet og oppdatert kommunens bildearkiv. Bildene vil bli brukt til profilering av Gjerstad i flere sammenhenger. Responsen er stor hver måned og månedsvinnerne er med i konkurransen om fine premier, heder og ære. Konkurransen fortsetter ut 2025 med finale i desember.

Bildet over, fra Sandåker i øvre Gjerstad, er tatt av Glenn Halvor Morka. Bildet ble kåret til det beste bildet i november 2024.

Bli med i konkurransen ved å sende inn bilder til foto@gjerstad.kommune.no

Organisasjons- og enhetslederendringer i 2024

I 2023 ble det gjennomført en organisasjonsendringsprosess som medførte at den tidligere Samfunnsenheten ble delt i to nye enheter, henholdsvis Plan og samfunnsutvikling og Kommunalteknikk. Endringen ble iverksatt fra nyttår i 2024, med Tonje Berger Ausland og Ole A. Løite som respektive enhetsledere. Fra 1. november 2024 overtok Gøran Brovig Olsen enhetslederrollen etter Løite i Kommunalteknikk.

Barnevernet Øst i Agder fikk ny leder når enhetsleder Knut Hagen gikk av med pensjon i utgangen av mars og Line Halmøy Lillejord overtok som enhetsleder fra 1. april.

Likestilling og mangfold i virksomheten

Kommunen følger opp gjennom intern evaluering at arbeids-, lønns-, og utviklingsmuligheter er likt for kjønnene.

Ved utgangen av 2024 var det fire kvinner og seks menn i kommunedirektørens ledergruppe.

(Tre tabeller som viser kryssing mellom variablene lønn, lønnsutvikling og kjønn)

HMS-arbeid, verneområder og bedriftshelsetjeneste

De fleste enhetene er egne verneområder med lokale verneombud. Unntakene er Helse og omsorg, som har verneombud i institusjon, hjemmetjeneste, habilitering, psykisk helse og rus samt forebygging og utvikling. Kommunehuset har felles verneområde for stab og plan- og samfunnsutvikling og kommunalteknikk, unntatt teknisk drift. Visedal barnehage har også lokalt arbeidsmiljøutvalg. Hovedverneombudet er valgt av arbeidstaker-organisasjonene i kommunen. Det ble valgt nytt hovedverneombud høsten 2025, og Karen Braaten Karlkvist er nytt hvo i Gjerstad kommune.

På bakgrunn av tilbakemeldinger fra ansatte i en ekstern analyse, er det i 2024 lagt føring for at det opprettes et eget arbeidsmiljøutvalg for helse- og omsorg, dette realiseres i 2025.

Vår bedriftshelsetjeneste er Falck Helse AS, som dekker behov for råd og veiledning i konflikthåndtering, dialogmøter, funksjonsvurdering, utvikling av forbyggende tiltak, fysisk arbeidsmiljø, og kvalitetssystem iht. interkontrollforskrift HMS.

Internkontroll

Gjerstad kommune benytter internkontrollsystemet QM+. Her har ansatte tilgang til aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister osv. Systemet benyttes til avvikshåndtering og forslag om forbedringer på tjeneste-/enhets-/virksomhetsnivå.

Etisk standard i virksomheten

Arbeidsmiljø, forhold til klienter og brukere og mellom arbeidstakere, er omhandlet av kommunens etiske retningslinjer. Disse gjennomgås årlig i enhetene.

Høy etisk standard er også viktig i vår praksis i kjøp av varer og tjenester og ved investeringer. Innkjøpssamarbeidet Offentlig fellesinnkjøp i Agder står for det meste av kommunens anbudsprosesser. Her blir krav til forsvarlige anskaffelser ivaretatt på en betryggende måte. Når kommunen gjennomfører egne anbudsprosesser og anskaffelser, er det innebygde krav til at leverandøren har allmengyldig tariffavtale og gyldig skatteattest. Rutinen er innskjerpet i 2024 basert på funn i forvaltningsrevisjonens gjennomgang av anskaffelser.

Helse og omsorgsenheten

Innledning

Enheten omfatter kommunens tjenester innenfor helse- og omsorgssektoren. Helse og omsorg er inndelt i 5 tjenesteområder; Psykisk helse og avhengighet, Forebygging og utvikling, Hjemmetjenesten, Habilitering og Institusjon. Kommunepsykolog ligger rett under enhetslederen.

Ved utgangen av 2024 hadde enheten omtrent 103 årsverk fordelt på cirka 125 ansatte. I tillegg har enheten flere tilkallingsvikarer og oppdragstakere i avlaster- og støttekontakttjenesten

Nøkkeltall økonomi

Ved utgangen av 2024 var overforbruket i Helse og omsorg på 1,7 millioner kr. Dette utgjør minus 2 prosent, og er det beste økonomiske resultatet siden enheten oppsto i 2020. Naturlig nok er overforbruket i hovedsak på vikarutgifter og generell prisstigning. Fra 2023 ble overforbruket på overtid redusert med 2,6 millioner. I oktober 2024 ble energibrønner igangsatt, og dette forventes å kunne gi reduserte strømudgifter i 2025.

Sykefravær 2024 sammenlignet med 2023 (pr kvartal)

År	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal	Totalt
2023	13,19%	11,67%	14,38%	11,77%	13,43%
2024	13,16%	15,86%	13,10%	15,51%	14,37%

Gjennom året 2024 har det vært gjort mye nærværarbeid, og HMS-arbeidet har hatt høy prioritet. Likevel går sykefraværet opp 0,9%. Det er i hovedsak det legemeldte fraværet som øker. Korttidsfraværet er på totalt 1,69% i 2024. Økningen er i tråd med landet som helhet, der man ser at det legemeldte sykefraværet stadig gradvis øker.

Sykefraværet er en stor utfordring for enheten, både med tanke på økonomi og faglig kvalitet. Ved korttidsfravær utløses ofte vikararbeid. På kort varsel er tilgjengelig kompetanse også svært begrenset. Sykefravær innebærer konsekvenser for hele arbeidsmiljøet med uforutsigbarhet og ufullstendig kompetanse. Det er et stort merarbeid for ledere, som må sikre at det til enhver tid er forsvarlig kompetanse. Det brukes også mye tid på sykefraværsoppfølging av ansatte.

En økning av nærværet vil ha stor betydning både for arbeidsmiljøet og i veldig stor grad for enhetens økonomi.

Driftssituasjonen gjennom året

Helse og Omsorg har levert tjenester med god kvalitet i 2024, og de ansatte strekker seg langt for at vi skal kunne gi våre pasienter og brukere den helsehjelpen de har behov for.

Lærlinger:

Vi hadde to lærlinger våren 24, og to nye startet i august, så høsten 24 hadde vi fire lærlinger. Vi hadde ingen som avsluttet lærlingetiden i 24.

Ferieavvikling:

Ferieavviklingen i enheten i 2024 ble gjennomført uten bruk av vikarbyrå. Ferieavvikling er alltid krevende for de ansatte da halvparten av kompetansen er ute i ferieperioden som går over 6 uker. Til tross for dette var det en opplevelse av at ferieavviklingen i 2024 gikk greit. Mange takk til alle de ansatte som stilte opp og tok et ekstra løft for at enheten kom gjennom på ferieavviklingen på best mulig måte.

Rekruttering:

Rekrutteringsutfordringer er et vedvarende problem, spesielt for høyskolepersonell, men også rekruttering av fagarbeidere blir mer og mer utfordrende. En av prioriteringene er å øke stillingene til faste ansatte som jobber uønsket deltid. Dette resulterer på den andre siden til en økning av antall stillinger på helg som blir stående igjen ubesatte, og disse er vanskelig å fylle.

Ledergruppa:

Det har blitt tilsatt ny leder i hjemmetjenesten det siste året. Det oppleves at man har godt samarbeid blant lederne på tvers av tjenestene. Lederne jobber sammen, og hjelper hverandre der det er mulig. Det har vært et godt arbeids- og fagmiljø i ledergruppa i 2024. Det har også vært mye arbeid med HMS i ledergruppa.

Utfordringer i 2024:

Utfordringene i helse- og omsorgssektoren er omfattende over hele landet, og Gjerstad blir heller ikke skånet for dette. Nabokommunene våre står i mange av de samme utfordringene, og det jobbes mye med en dreining til mer forebyggende arbeid framfor brannslukning, både innad i enheten og i samarbeid med andre enheter og kommuner. Veien fra kommune 2.0 til kommune 3.0 oppleves krevende og uforståelig for mange, og det må jobbes godt innad i kommunen, med kommunene rundt og politisk.

Ansatte:

Enhet for Helse og omsorg er særlig stolte over sine medarbeidere som daglig står i brukernære utfordringer, og det er derfor viktig å trekke fram den gode jobben som utføres gjennom hele året. Medarbeidere og ledere står i krysspress mellom budsjettets stramme rammer og brukerens behov for helse- og omsorgstjenester.

Institusjon

På institusjon har vi jobbet mye med TØRN-prosjektet i 2024. Vi har kartlagt oppgaver, arbeidstider og sett på nye løsninger på hvordan vi håndterer dagens oppgaver. Vi har startet med husverter som avlaster helsepersonell med "hotelloppgaver" slik at vi får brukt riktig kompetanse på riktig sted og de med fagutdanning får fokusere mer på pasientrettede oppgaver.

Vi har kompetansevurdert alle helsefagarbeiderne slik at vi har en plan for hva som bør vektlegges når vi begynner med kompetanseheving.

Vi har flere ansatte som tar ABC-kursene, en gruppe har begynt på perm 2.

I oktober var vi så heldige å få inn en ekstern foredragsholder som holdt kurs for alle ansatte i palliasjon. Eget kurs for sykepleiere/vernepleiere, og ett kurs der ansatte fra hele enheten fikk komme.

I arbeidet med TØRN er det planlagt oppstart av langvakter på helg. Arbeidet omkring 52 ukers arbeidsplan (årsturnus) er også i gang, og man har testet forsøkssturnuser for å kunne gjøre evalueringer.

Gjennom året har tilkallingsvikarer blitt bedre kjent på avdeling. Dette har gjort det enklere å håndtere fravær, ferier og forhåpentligvis er vi bedre rustet til sommeravviklingen.

Vi har hatt fokus på arbeidsmiljø, med hjelp fra NAV og bedriftshelsetjenesten har vi vært gjennom "En god dag på jobben", bransjeprogram i rolleforståelse i samarbeid med arbeidslivsenteret. Med hjelp fra dette programmet har vi opprettet en HMS-gruppe med månedlige møter. Vi setter av tid på hvert personalmøte, og vi kan se og merke en endring.

Samarbeidet på tvers av trappa, mellom Sykeavdeling og Solstaua har blitt mye bedre og man hjelper hverandre nå i mye høyere grad enn tidligere, noe som har hjulpet oss å få ned de trykket i spesielt travle perioder på vekten.

Habilitering

Tjenesten har jobbet med videreutvikling av tjenesten i tråd med brukernes behov og nasjonale retningslinjer. Det er fokus på positiv atferdsstøtte og individuelle mestringsorienterte tjenester. Ved årsslutt evaluerte ansatte i Habilitering at tjenesten er av god faglig kvalitet og at 2024 har hatt rom for videreutvikling til tross for til tider høyt sykefravær og nye spennende, men krevende oppgaver.

Habilitering, som ved årets slutt besto av i overkant av 25 årsverk, har dyktige og fleksible ansatte som yter gode helse- og omsorgstjenester til brukergruppen, og som har stått støtt i faglig dreining i takt med brukernes behov.

Det har vært satset på tverrfaglig kompetanse og to ansatte har videreutdannet seg innen psykisk helse og målrettet miljøarbeid.

Habilitering har jobbet mye med arbeidsmiljø, oppgave- og arbeidsbelastningsfordeling gjennom 2024. Det er blant annet implementert møteplaner i turnus for å få en bedre jobb/fritid balanse og forbedret struktur på samarbeid mellom team. Dette har vi lyktes med og viderefører dette arbeidet inn i 2025.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten har i løpet av året begynt å endre organiseringen fra primærsykepleie til gruppesykepleie. Grunnen til endringen er å bedre kvaliteten på tjenesten, vi får mer kontinuitet og øker pasientsikkerhet. Dette gir bedre utnyttelse av kompetanse, økt fleksibilitet i oppfølgingen og større kontinuitet i pleien, spesielt ved fravær eller ferie. Denne modellen bidrar til å sikre at pasientene får et bredere perspektiv på sin behandling, samtidig som det kan styrke arbeidsmiljøet ved at ulike faggrupper deler ansvar og støtter hverandre. Ansatte har vært positive til endringen. Ansatte er delt inn i grupper, brukere er fordelt etter geografiske områder og gruppemøter iverksatt.

Hjemmetjenesten er med i TØRN-prosjektet, dette gir oss gode innspill og samarbeid med andre kommuner for å tenke nytt. Hjemmesykepleien har sammen med institusjon blant annet jobbet med oppgavefordeling, innføring av langvakter og har begynt på arbeidet med årsturnus.

Hjemmetjenesten har revidert/utarbeidet en informasjonsbrosjyre om hjemmesykepleien, og hvilke oppgaver vi kan hjelpe til med i hjemmet. Denne brosjyren deles ut på et av de første besøkene hos pasienten. I brosjyren opplyses det også at hjemmetjenesten i 2024 innførte telefontid. Dette oppleves positivt for ansatte med mindre avbrytelser og mer kontinuitet i arbeidet. Det må presiseres at brukere som trenger å ha tilgang til tjenesten hele døgnet, har mulighet for det etter en vurdering fra hjemmetjenesten. Det er få negative tilbakemeldinger fra pasientene.

Hjemmetjenesten må videre jobbe aktivt med å rekruttere fagpersonell. Videre må det jobbes for å få ned sykefraværet, dette er høyere enn ønsket. Er ikke dette på plass, er det vanskelig å jobbe med kvalitet og utvikling av tjenesten.

Psykisk helse og avhengighet

2024 var et år som ble gjennomført på en god måte for tjenesten. Det er tilbakemeldinger fra ansatte om at de trives godt i vår tjeneste. Dyktige, stabile og fleksible ansatte bidrar til et godt arbeidsmiljø. Det er mange som tar ansvar og er med å løfte tjenesten både faglig og sosialt. Vi samarbeider med mange tjenester både internt og eksternt, og er også så heldige at vi har jevnlig veiledning med kommunepsykolog.

Gjennom året har det også vært noe vedvarende fravær. Fraværet handler i hovedsak om private grunner. Det arbeides kontinuerlig med å forebygge fravær gjennom året.

Tjenesten fordeler seg fortsatt mellom terapeutiske samtaler, flyktning samtaler, enhet for russaker, Ruskonsulent, gruppetilbud i form av kontaktsenter, helsestasjon for ungdom og heldøgns omsorg. Tjenesten er også sterk delaktig i arbeidet med å opprette en psykisk helsetjeneste for barn og unge.

Takket være midler fra statsforvalteren ble det også gjennomført et stort fagseminar sammen med kommunene Risør, Tvedestrand, Åmli og Vegårshei. Her hadde vi faglig påfyll fra KORUS, og en dag der man jobbet med innsatstrappa, og hvordan denne kan passe inn i våre tjenester. Det ble også en god bidragsyter til et godt arbeidsmiljø.

Tjenesten fikk også innvilget kompetansemidler fra statsforvalteren for å løfte kompetanse og motivasjon i hele enheten. Dette ble en artig dag med Michel Mateos som er et fyrverkeri av en foredragsholder.

Psykisk helse og avhengighet leverer gode faglige begrunnede tjenester. Alle som søker kartlegges av terapeut, og sammen med bruker finner man rett omsorgsnivå for denne. Personer som søker hjelp av oss møtes raskt, og ikke sjelden blir man kontaktet påfølgende uke etter innsendt søknad.

Forebygging og utvikling

Tjenesteområdet består av legekontoret, frisklivssentralen, fysio- og ergoterapi, tjenestekontoret, frivilligsentralen, hverdagsrehabilitering, hjelpemiddelformidling og støttekontakter. De ansatte er også ansvarlige for helsefremmende hjemmebesøk til eldre, hukommelsesteam, kreftkoordinering, frivilligkoordinering og helseteknologi og digitalisering. I tillegg bidrar de ansatte i ulike interkommunale samarbeid og utviklingsarbeid.

Mange ansatte har stått i krevende oppgaver med tidvis stor arbeidsmengde. Våren var preget av et høyt sykefravær på legekontoret, noe som har påvirket kontinuiteten på flere områder, og arbeidsbelastningen for de ansatte. Ansatte og vikarer har gjort en stor innsats i en svært krevende tid. Det har hele tiden hatt høy prioritet å ta tak i utfordringene. Vi er i godt i gang med et stort forbedringsarbeid som sikrer bedre stabilitet og arbeidsvilkår for ansatte og bedrer tilgjengeligheten og kapasiteten for innbyggerne. Noe gir allerede resultater, andre må vi ha et mer langsiktig fokus på. Økt bemanning, nytt telefonsystem og oppgradering av medisinsk-teknisk utstyr kan her nevnes.

Tjenesten for øvrig har hatt en stabil drift, et godt og inkluderende arbeidsmiljø og god ressursutnyttelse. Alle ansatte i avdelingen har vist en stor fleksibilitet og vilje til å hjelpe hverandre i hverdagen og spille hverandre gode på tvers av avdelingens fagområder.

I januar 2024 ble kapasiteten på tjenestekontoret styrket. Demografien endrer seg, innbyggere med potensiale til å ta gode valg for egen helse, behov for mer helhetlige tjenester, samt økende forventninger til kommunens tjenestetilbud. Saksbehandlerne er viktige spydspisser for å sikre god i innbyggerdialog, forventningsavklaringer og sikre rett tjeneste til rett tid og i riktig omfang, samt råd om hva den enkelte kan gjøre for å bevare/oppnå best mulig helse. Slik bidrar vi til å jobbe etter prinsippene for innsatstrappa med å tilby tjenester med søkelys på forebygging, minst mulig inngripen og gjøre innbyggeren til ambassadør i eget liv. Det ble i 2024 gjort en mindre organisasjonsendring der kommunens koordinerende enhet ble lagt til kommunens tjenestekontor. Hensikten med dette er å sikre "en dør inn" saksbehandlere som kjenner kommunens helhetlige tjenestetilbud innenfor rehabiliterings- og habiliteringstjenester. Samt oppfylle nye lovkrav. I starten av 2024 ble det opprettet en kombinert stilling for saksbehandler og kreftkoordinator. Kreftkoordinatorstilbudet har vært etterlengtet. Vi ser at behovet og etterspørselen er økende. Dette er en viktig støtte til innbyggere i en sårbar situasjon som trenger hjelp til å navigere i et komplekst helsevesen.

Ergoterapeut og hjelpemiddeltekniker bidrar med veiledning i boligsaker og i forhold til tilrettelegging med hjelpemidler. Planleggingen av nytt hjelpemiddellager er godt i gang, med innkjøp av nytt lager- og logistikkssystem.

Helseteknologien blir stadig bedre og mer brukervennlig. Innbyggerne er positive til å ta i bruk tekniske hjelpemidler. Dette er et viktig satsningsområde, men det er ikke tilstrekkelig ressurser personellmessig til å få til ønsket tempo og i et slik omfang det er nødvendig for å

kunne hente ut det store potensialet som ligger der. Dette vil både kunne sikre økt mestring og selvstendighet og avlaste ansatte, særlig i hjemmetjenesten.

Frisklivssentralen er nå godt etablert og er en viktig arena for å tilby helsetjenester med fokus på tidlig innsats og veiledning/støtte til å endre levevaner og bidra til bedre folkehelse i befolkningen. Frisklivssentralens tilbud har stor etterspørsel og rekrutterer bra til alle tilbudene vi har hatt gjennom 2024. Vi har styrket fysioterapiressursen noe, med ansettelse av en fysioterapeut med spesialisering innenfor muskel og skjelettlidelser (manuellterapeut). Dette er viktig kompetanse av hensyn til kommunens folkehelseprofil med økt forekomst av muskel- og skjelettlidelser. Kommunen tilbyr nå AktivA-kurs, som er et kombinert trenings-, lærings- og mestringskurs for personer med artrose.

Fysioterapeuten jobber også i en prosjektstilling i Helsefremmende team, et prosjekt som skal vare fra 2024-2026, der Gjerstad og Arendal kommuner er vertskommuner. Prosjektet skal sikre helhetlig kartlegging og gi råd, veiledning og foreslå tiltak til personer som henvender seg til kommunen med begynnende helseutfordringer og som ikke mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. Målet er at innbyggeren gis råd og målrettede tiltak, og bidrar til mestring av hverdagsaktiviteter på lavest mulig trinn i innsatstrappen. Teamene består av en fysioterapeut, en avansert klinisk allmennsykepleier (AKS) i 50% stillinger plassert i vertskommunene Arendal og Gjerstad, samt en lege i 30% stilling som er medisinskfaglig rådgiver for begge teamene. Stillingene er finansiert gjennom Østre Agder og tilskuddsmidler.

Forebygging og utvikling og hjemmetjenesten har i høst samarbeidet om planlegging av prosjektet DigiRehab. Dette er et individuelt tilpasset hjemmetreningsprogram som skal bidra til økt livskvalitet, redusert falltendens og redusert behov for hjemmetjenester. Tilbudet har i andre kommuner bidratt til å redusere behovet for hjemmetjenester med 75 timer/år per bruker som får tilbudet i 12 uker. Prosjektet er finansiert via tilskuddsmidler fra Statsforvalteren ut 2025. De ansatte tilbyr et bredt tilbud til mange målgrupper i kommunen, og flere ansatte har bidratt for å etablere og videreføre viktige lavterskel møteplasser, deriblant Friluftstrimmen i samarbeid med Havrefjell turlag, Eldretreff og ulike arrangementer på omsorgssentret, og arrangementer på Aktivitetshuset og Frivilligsentralen. Frivilligsentralen, frivilligkoordinator og Frisklivssentralen startet hverdagsgledekafè som er en åpen sosial samlingsplass med samtaletemaer med betydning for den fysiske og mentale helsen.

Leder for frivilligsentralen har fått i gang aktiviteter som har bidratt til utvidelse av tilbudet i aktivitetshuset. I samarbeid med frivilligkoordinator, frivillige, lag og foreninger har dette en god driv i å bli en aktiv møteplass for kultur- og fritidsaktiviteter, på tvers av kommunen og frivilligheten. Frivilligsentralen har samarbeidet tett med biblioteket for å få i gang ungdomsklubben, som har blitt en suksess. Dette er en viktig møteplass på tvers av interesser og generasjoner i bygda. Frivilligsentralen og frivilligkoordinator, i samarbeid med flere, har bidratt til å få i gang mange positive aktiviteter. Dette har vært en stor suksess og flere frivillige bidrar nå med en viktig frivillig innsats for andre, i samarbeid med de ansatte.

Abel skole

Innledning

Abel skole hadde i 2024 om lag 50 ansatte i 39 årsverk, hvorav 33 lærere, 12 fagarbeidere og 4 helsesykepleiere.

Nøkkeltall økonomi

Enhet	Regnskap	Budsjett	Avvik
Abel skole	35577	34130	-1447

Året 2024 endte med et lite merforbruk for enheten. Merforbruket skyldes blant annet høyere priser på varer som lisenser, kontingenter, skyss og tolketjenester. Enheten fikk også relativt store utgifter til elever som er gjesteelever i andre kommuner.

Sykefravær 2024 sammenlignet med 2023 (egen og legemeldt).

Abel skole	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Totalt
2023	5,56%	5,84%	6,49%	10,76%	7,50%
2024	13,53%	12,65%	12,81%	11,02%	12,91%

Av dette utgjorde egenmeldt fravær for 2023: 1,37 % og for 2024 1,03%. Enheten har deltatt i prosjektet «HMS i skolen» der vi har fått veiledning i HMS-arbeidet av en psykolog i regi av Arendal kommune og vår egen kommunepsykolog. Prosjektet fortsetter i 2025.

Utviklingsområdene i 2024

- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis – alle med, krever høy kompetanse på hvordan tilpasse undervisningen slik at alle elever føler en tilhørighet i gruppa.
- Skolen har hatt et godt samarbeid med en aktiv og inkluderende foreldregruppe. Vi har gjennomført leselekser med signering for barneskoleelever.
- Holdningsskapende arbeid – skolen skaper gode klassemiljøer med hjelp av blant annet sosiale mål som hver klasse arbeider med hver måned.
- Skolen skal være en lærende organisasjon. Enheten har utviklet delingskulturen videre og hele enheten drar nytte av kompetansen til ulike faggrupper og lærer av hverandre.
- Helsesykepleierenes «tilstedetid» i barnehage ble videreført gjennom året. Ordningen ble evaluert som vesentlig for innsatsen for de minste barna, blant annet fordi det fremmer samarbeidet mellom barnehage og helsestasjon.

- Metodikken “God start” prøves ut for familier som har behov for ett forsterket helsestasjonstilbud. Hjemmebesøk og tverrfaglige samarbeidsmøter er noe av innholdet i “God start”.

Driftssituasjonen gjennom året

- Gjennomgående høy måloppnåelse på utviklingsområdene.
- Kompetanseløftet har stått i sentrum og alle ansatte har deltatt aktivt i planlegging og utvikling av dette arbeidet.
- Elevstyrte utviklingssamtaler har ført til større grad av elevmedvirkning og motivasjon.
- Enheten prioriterte bort felles juleforestilling for elevene på 1-7. trinn, men kommer sterkere tilbake i 2025.
- Skolen brukte midlene fra tillitsreformen direkte ut mot brukerne. Elevene hadde flere timer med pedagog enn tidligere år.
- Elevene hadde Ungt entreprenørskap under Abel seminaret og noen av elevene opprettet en elevbedrift i valgfaget arbeidslivsfag. Disse deltok også på ungt entreprenørskaps fylkesmesse i Kristiansand.
- Det ble signert kontrakt med MOT, SUPER og skolen som samfunnsbygger. Skolen har dermed fått sine to første SUPER-klasser. To lærere og en helsesykepleier gjennomførte opplæring i 2024.
- MOT-undersøkelsen blant andre “MOT skoler” viste nok en gang at Abel skole er en av de fremste i landet på trivsel.
- Elever og ansatte på ungdomsskolen tok i bruk kunstig intelligens i 2024. Dette arbeidet fortsetter i 2025.
- Enheten har hatt et høyere sykefravær i 2024 enn året før. Vi har klart å opprettholde kvaliteten på arbeidet med gode vikarer inne.

Smilehull i årsberetninga

- Helsestasjonen videreførte «Åpen helsestasjon». Dette er månedlig tilbud til barn og foreldre som er hjemme på dagtid, og som ønsker å treffe andre i samme situasjon. Tilbudet skal bringe folk sammen, skape nettverk og bidra til inkludering. Det blir i stor grad benyttet!
- Etter ansettelsen av en skolebibliotekar ser vi økt bruk av biblioteket for alle klassene på skolen, med økt utlån og større leseengasjement. Statistikken viser at hver elev har lånt 3-4 flere bøker høsten 2024, sammenlignet med året før.

- Elever på alle trinn i barneskolen fikk undervisning i livsmestring av ansatte i skolehelsetjenesten. På ungdomstrinnet fikk alle elever informasjon og undervisning om seksuell helse i "Uke 6".
- Elevene har hatt mange fellesopplevelser gjennom året, som har vært med på å skape gode klassemiljø.
- Abelseminaret hadde 15 årsjubileum med gode foredragsholdere som blant annet Morten Goodwin fra UIA med kunstig intelligens som tema.

Visedal barnehage

Budsjett og regnskap

Enheten går med et stort overskudd på kr. 1.643.000.

Kr. 1.028.000 er knyttet til lavere utgifter enn budsjettet på pensjon- og arbeidsgiveravgift. De resterende kr. 615.000 er knyttet til redusert vikarbruk kr. 310.000 samt en stilling i vakanse hele høsthalvåret kr. 305.000.

Nye aktiviteter

- Tidligere kompetanseutvikling gjennom REKOMP er nå slått sammen med DEKOMP og Kompetanseløftet for inkluderende praksis og spesialpedagogikk, under fellesbetegnelsen «tilskuddsordningene». Dette har vært grunnleggende i enhetens utviklingsarbeid gjennom hele 2024.
- Helsestasjonen har nå fast tilstedeværelsestid i barnehagene, og PPT har faste veiledningstider, noe som gir økt kunnskapsdeling og tidlig hjelp til barn.
- Førskolegruppene på tvers av begge barnehagene har en fast dag pr uke sammen for å skape samhold, vennskap og felles opplevelser før skolestart.
- Tøyveskebibliotek er opprettet på alle barnehageavdelinger, med hyppige utlån til mange hjem.
- Innkjøp av EL-vogner til bruk på småbarnsavdelingene har gitt de yngste barna mulighet til å utforske lokalmiljøet langt mer enn tidligere.
- Matnyttig er et vellykket prosjekt for ett- og toåringer som har fremmet sunn mat og variert kosthold.
- TV-aksjonen var utrolig givende og gøy. Barnehagen samlet inn 17.905 kr til kreftforeningen gjennom ulike aktiviteter, med stort engasjement fra både ungene, foreldrene og alle de ansatte.
- Hele personalet deltok på en inspirerende fagdag med fokus på lek, som er barnas viktigste arena for utvikling. Videre har flere ansatte gjennomført videreutdanning og kurs som styrker barnehagens faglige kompetanse.
- Alle ansatte var sammen på personalseminar – skaper samhold, gir kunnskap og felles forståelse på hva som skal løses videre.
- Opptak 2 ble gjennomført for første gang – kun tre barn søkte og ble tildelt plass.

Tilbakemelding fra brukerne

- Barns opplevelse av tilbudet er viktig, og det har blitt gjennomført barnesamtaler med barnehagens eldste barn. Barn svarer at «vi liker best å leike!»

- Enheten gjennomførte i april en brukerundersøkelse blant foreldre. Svarprosenten var på 57, og resultatet var veldig godt med 5,1 av 6 mulige.
- Enheten tar imot mange nye mennesker i løpet av et år. Nye barn og foreldre fra ulike land, elever fra ungdomsskolen, videregående skole og voksenopplæring, samt studenter fra UiA og fra USN. Enheten får jevnlig mye tilbakemeldinger og nye impulser, og det er med på å holde et konstant fokus på åpenhet, inkludering og læring.
- Ansatte i enheten har videreutviklet og vedlikeholdt en sterk og sunn kultur i arbeidsmiljøet. Dette er videre med på å bidra til et positivt arbeidsmiljø og et godt omdømme hos brukerne.

Utfordringer

- Å strekke til for de barna som trenger ekstra hjelp. Det handler om ressurser som tid, rom og kompetanse.
- Tilgang på vikarer er veldig begrenset, og i perioder utfordrer dette tungt i daglig drift.
- Sykefravær vil alltid være en utfordring, korttidsfravær langt mer enn langtidsfravær på grunn av forutsigbarhet og stabilitet. Noen ansatte har vært syke i løpet av året, og det krever ekstra innsats fra alle parter for å opprettholde kvaliteten i barnehagen.

Snekring

Bøker og lesing

Bukkene bruse!

Bussen vår!

Safting på Aasbø

2 travle brannmenn

Barneverntjenesten Øst i Agder

Ansatte, årsverk og organisasjon

Barnevernstjenesten hadde 29 ansatte i fjor, fordelt på 4 team. Det er inkludert 3 teamledere, 2 merkantile og barnevernsleder.

Nøkkeltall Økonomi

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Barnevernstjenesten	61544	57600	-3944
Øst i Agder			

(Alle tall i 1000 kr)

Avviket skyldes i hovedsak flere akutt plasseringer og fosterhjem og kjøp fra staten. Noe økt lisens for programvare, juridisk bistand og tolketjenester.

Sykefravær 2024 sammenlignet med 2023, egen- og legemeldt

	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal	Hele året
2023	14,04 %	18,99%	13,69%	15,85%	15,33%
2024	9,35%	5,56%	5,28%	6,02%	6,55%

Utviklingsområdene i 2024

Ny leder

I april 2024 fikk barnevernstjenesten ny leder etter at Knut Hagen gikk av med pensjon. Den nye lederen er Line Halmøy Lillejord.

Rekruttere fosterhjem i slekt og nettverk

I 2024 har fosterhjemsprosjektet (samarbeid mellom Arendal, Froland, Grimstad og våre kommuner) hatt fokus på rekruttering av fosterhjem. Det er laget en film fra lokalmiljøet vårt. I våre kommuner har filmen blitt vist på fire ledermøter, to kommunestyremøter, på en fagdag med Nav og på inspirasjonsdag for alle ansatte i Risør på verdensdagen for psykisk helse. Videre er filmen vist på personalmøter på 8 skoler og i 14 barnehager. Vi trenger fortsatt flere fosterhjem og rekrutteringsarbeidet vil fortsette i 2025.

Vi har jobbet med å implementere oppstartsveiledning til nye fosterforeldre. Dette for å gjøre dem rustet til oppdraget de utfører for oss. Det har i tillegg vært arrangert 2 felles samlinger for fosterforeldre.

Tilretteleggingsrom

Vi har i samarbeid med NAV og Falck laget et dokument for enheten, som beskriver noe om vårt tilretteleggingsrom. Dette har vi gjort for å forstå hvor mye fravær av ulike årsaker som kan håndteres, før det blant annet påvirker produktivitet, arbeidsmiljø og sykefravær negativt. Dette er et forebyggende dokument, slik at vi forholder oss til de rammene som er beskrevet. Dette er viktig for å sikre en stabil drift som i perioder tåler høyt press

Omorganisering

Vi startet høsten 2024 med en omorganisering, hvor de ansatte gikk fra å jobbe i team med hele saksforløpet undersøkelse, tiltak og oppfølging, til å jobbe mer målrettet med spesifikke oppgaver i enheten. Vi har nå et undersøkelsesteam (som også inneholder meldingsteam for mottak av bekymringsmeldinger og behandling av disse), et tiltaksteam som også har familieveiledere, og et omsorgsteam. De ansatte er godt i gang med å jobbe i sine nye team, men oppgaven med å fordele saker over til nye kontaktpersoner er ikke helt ferdig. Dette tar litt tid, slik at det blir en god prosess for alle parter.

Samarbeid med kommunepsykologen

Vi startet i 2024 et samarbeid med kommunepsykolog Marita Vik Kristensen. Vi hadde fra før et samarbeid med en privat psykolog, med mye saksveiledning, dette samarbeidet ble avsluttet av oss. Det å jobbe i barnevernstjenesten påfører ansatte en emosjonell belastning, hvor forskning viser at dette gir en stor slitasje, og som på sikt kan føre til stor turnover.

Kommunepsykologen har kommet inn som veileder, og veileder på dette med emosjonelle belastninger, i ulike team. Målet er at de ansatte skal bli godt rustet til å stå i den emosjonelle belastningen, og at vi har et «rom» hvor alt dette blir snakket om.

Revisjon av barneverntjenesten utført 22.oktober 2024

Det er gjennomført revisjon av barneverntjenesten knyttet til utbetalinger til ansatte, fosterhjem og besøkshjem.

Resultatet av kontrollen er positiv, da avvikene som ble avdekket ikke utgjør en vesentlig feil for Gjerstad kommune sitt regnskap.

Lønns- og utgiftsdekning fast ansatte i barneverntjenester er kontrolluert uten at avvik ble funnet.

Dette viser at barneverntjenesten Øst i Agder har god kontroll på utlønning til sine ansatte og andre lønnsinntakere.

Nytt fagsystem

Det ble forsinkelser i nytt fagsystem, så dette ble ikke landet før i desember 2024. Valget falt på Modulus, fra leverandøren Netycompany. Vi er nå i gang med å rydde i det fagsystemet vi har i dag, for at overgangen til nytt, skal gå fint. Vi starter i nytt fagsystem i uke 22 i 2025.

Krav om mastergrad

Det er et krav at alle ansatte (ikke merkantile) innen 2031 skal ha mastergrad, eller erfaring og kompetanse som tilsvarer minimum 4 års ansiennitet og 30 studiepoeng i relevant videreutdanning.

Det er 27 ansatte (pr 2024) som skal innfri dette kravet innen 2031. Av disse er 18 ansatte innenfor dette kravet, og tre ansatte holder på med masterutdanning.

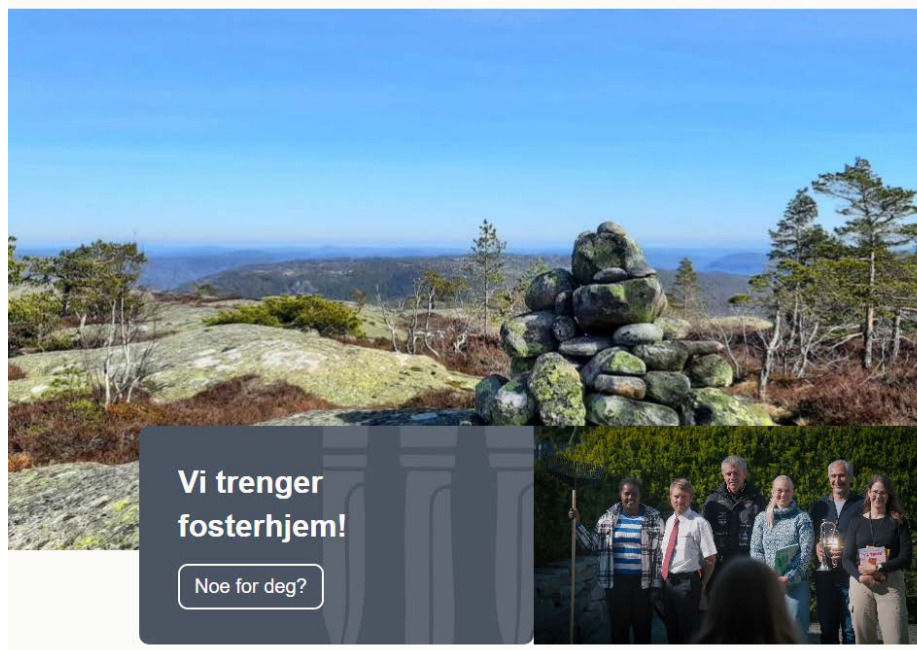
Utfordringer

Det er en utfordring å få nok fosterhjem til de barn og ungdom som trenger det. Dette fører til at barn og unge blir lengre enn nødvendig i beredskapshjem.

Derfor har det vært jobbet med et fosterhjemsprosjekt, som beskrevet over.

Nøkkeltall

Det har vært en liten nedgang i antall bekymringsmeldinger og undersøkelser, men en liten økning i antall undersøkelser som ender med frivillige hjelpetiltak.

Kommunalteknikk

I 2024 har Kommunalteknikk hatt totalt 16 ansatte innenfor renhold, utedrift, saksbehandlere og ledelse. Renhold har fem ansatte (3,9 årsverk), utedrift fem ansatte (5,0 årsverk), fire saksbehandlere (3,5 årsverk), innenfor fagfelt oppmåling, byggesak og rådgivning. To årsverk ledelse og 2 årsverk VTA (varig tilrettelagt arbeid) i utedrift.

Nøkkeltall økonomi

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Kommunalteknikk	4.853	4.990	0.136

(tall i 1.000kr)

Sykefravær 2024 sammenlignet med 2023

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	året
2023	5,43%	7,68%	10,06%	9,29%	9,25%
2024	22,40%	12,05%	10,26%	15,51%	14,92%

Store deler av sykefraværet skyldes langtidssykefravær som omhandler forhold arbeidsgiver ikke kan påvirke.

Utviklingsområdene i 2024

Enheten hadde god gjennomføring av investeringsprosjektene i 2024. 16.01.24 ble avtale signert med Ganitt AS som vant anbudsrunde for generalentreprise for ny brannstasjon i Gjerstad. Arbeid fram mot ferdigstilling er godt i gang i 2024.

Samling av alle ansatte idet nye kommunehuset har gitt positiv effekt, og samarbeidet med de øvrige enhetene er styrket. Ny kommunestyresal ble ferdigstilt før årsskiftet 2024/25. Varmesentral på Gjerstad bo- og omsorgssenter ble igangsatt i 2024. Arbeidet med «forskjønning» av skråning på Brokelandsheia ble ferdigstilt i 2024. Dette har gitt hele næringsområdet et skikkelig løft. Ny vei på 600m Vestøl er ferdigstilt, fasadeløft på Abel skole, skilting formålsbygg og kjøp av to nye leiligheter er også viktige hendelser for kommunalteknikk i 2024. Status for investeringsprosjektene er omtalt i eget vedlegg.

Første november 2024 ble det gjennomført et lederskifte i enheten. Etter eget ønske fratrådte Ole Artur Løite stillingen som enhetsleder, og gikk samtidig over i en ny rolle som rådgiver. Ny enhetsleder er Gøran Brovig Olsen.

Driftssituasjonen gjennom året

Enheten holdt seg innenfor budsjett. Man ser resultater av flere innsparingstiltak etter erfaringer fra 2023, som for eksempel fjerning av gamle Gjerstad skole og utgifter knyttet opp mot utleie her. Det ble også mindre utgifter knyttet til vintervedlikehold.

Høyt langtidssykefravær har vært krevende for flere av fagområdene. Særlig sårbar er utedrift i kommunalteknikk, som har vaktordning. Det jobbes tett sammen med

arbeidstakere, tillitsvalgte, NAV og bedriftshelsetjenesten for å se på mulige tilpasninger og forbedringspotensialet som kan være med på å redusere sykefraværet.

Figur 1: Utedo ved dagsturhytta (Tjennimellom)

Figur 2 og 3: oppgradering skråning Brokelandsheia

Plan og samfunnsutvikling

Innledning

Plan og samfunnsutvikling startet året med sju ansatte, pga. vakanse på biblioteksjef-/kulturagentstillingen. Vi avsluttet året med åtte ansatte, fordelt på 7,5 årsverk. Enheten har ansvar landbruk (jordbruk og skogbruk), bibliotek, kultur, nullvisjon/trafikksikkerhet, tverrfaglige/enhetlige prosjekter/utredninger, folkehelse, planfag, kart, oppmåling og matrikkelføring.

Nøkkeltall økonomi

Enhet	Regnskap	Budsjett	Avvik
Plan og samfunnsutvikling	5 209	5 330	121

(alle tall i 1000 kr)

Mindreforbruket skyldes i hovedsak vakanse på en stilling deler av året. Det har vært merforbruk på felles interkommunal ansatt til koordinering av E18-arbeidet. Dette ville medført et merforbruk om det ikke hadde vært for den vakanse i annen stilling.

Sykefravær 2024 sammenlignet med 2023 (egen- og legemeldt)

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	året
2023 (Samfunnsenheten)	5,43%	7,68%	10,06%	9,29%	9,25%
2024 (Plan og samfunns-utvikling)	0,00 %	0,00 %	6,71 %	1,75 %	2,82 %

Egenmeldt fravær var 0,88 % i 2024.

Utviklingsområdene i 2024

Folkehelse

- Folkehelseoversikten ble jobbet svært grundig med. Den ble lagt fram høsten 2024.
- Arbeidet med en folkehelsestrategi ble så vidt påbegynt.
- Vi har gjennomført fire møter i ressursgruppa for «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge», hvor vi også har koblet gruppa opp mot arbeidet med Innsatstrappa, slik at det blir sammenheng i arbeidet.
- Generasjonslekene ble gjennomført i samarbeid med lag og foreninger, høsten 2024.

Plan/Strategi

- Den kommunale planstrategien ble utarbeidet, og vedtatt høsten 2024.
- Slutføring av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel med plankart, bestemmelser og planbeskrivelse. Politisk vedtatt i november og desember.
- Oppstartsmøte ifm. privat regulering av eiendommen til Den Lille Dyrehage ble gjennomført høsten 2024.
- Bibliotekplanen ble ferdigstilt og vedtatt.
- Plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker hos barn og unge med ble vedtatt. Tiltaksdelen skal utarbeides mer grundig 1. 2025.
- Det har vært jobbet godt med plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, som rett før jul ble sendt ut internt til alle lag og foreninger og enhetsledere i kommunen for innspill. Planen ferdigstilles i 2025.
- Det ble utarbeidet en mulighetsstudie for uteområdet rundt Aktivitetshuset i Kirkebygda, som skal følges opp i 2025.
- Vi har tatt i bruk nytt planregister; arealplaner.no, og Plan & Built via P360.

Kultur/Bibliotek

- Det er gjennomført flere arrangement, både i regi av biblioteket og den kulturelle spaserstokken 1. året
- 71 barn deltok på «Sommerles» sommeren 2024.
- Kulturprisen er delt ut, og flere lag og foreninger er tildelt midler gjennom kulturmiddelordningen.
- Vi har satt i gang ungdomsklubb i Aktivitetshuset – tre klubbkvelder ble gjennomført før vi tok juleferie.
- Det har blitt jobbet aktivt i prosjektet for å samkjøre skolebibliotek og folkebibliotek bedre, og få til bedre synergier. Utlånet på skolebiblioteket har økt formidabelt fra høsten 2023 til høsten 2024. Vi ser også økt besøk på folkebiblioteket.
- Det er også jobbet med å få til et tettere samarbeid med barnehage, bl.a. med å opprette «tøyveskebibliotek» (biblioteket står for ferdig pakke med tøyvesker fylt med bøker klare til utlån i barnehagen).
- Det er datahjelp på torsdager fra kl. 16:00 – 17:00, på biblioteket – nyoppstartet i 2024.
- Via fylkesbiblioteket ble det 1. åren 2024 satt opp Escape room; «Bibliotekaren» på Dagsturhytta. Dette initiativet støtter opp om mål om bedre folkehelse, livsmestring og fellesskap, samtidig som det minner om bibliotekenes viktige rolle i samfunnet.

- I desember byttet vi biblioteksystem fra Mikromarc til BiblioFil, da avtalen med Mikromarc var sagt opp gjennom Agder fylkesbibliotek.

Landbruk og friluftsliv

- Det er ryddet ny sti fra Renstøl til Dagsturhytta, med oppsatt hvilebenk, og utedassen er på plass.
- Det ble behandla ca. ti saker om konsesjon i 2024. I tillegg kommer mellom 50 og 100 egenerklæringer om konsesjonsfrihet.
- Etter Skoglova er det behandlet syv saker i 2024, som gjelder tillatelse til bygging av traktorveier, eller skogsbilveier. På flere av sakene gjøres også tilskuddsbehandling. I tillegg er det behandlet flere søknader om skogfond og tilskudd til diverse skogtiltak (ungskogpleie, planting m.m.).
- Dessverre er ett gårdsbruk lagt ned i 2024, i tillegg til de to som ble avviklet i 2023. Det er varslet om to nye avviklinger de kommende årene.

Kart, oppmåling og matrikkelføring

- Det er gjennomført 22 oppmålingssaker ila 2024, inkludert seksjonerings- og delingssaker.

Utredninger

- Utredning av den byggetekniske delen for å se på oppvekstsenter, eller ett barnehagehus, ble gjennomført, og rapport fra Asplan Viak ble ferdigstilt. Fullstendig utredning vil bli framlagt i 2025.

Nullvisjon/trafikksikkerhet

- Nyopprettet interkommunal stilling januar 2024; nullvisjonsleder – finansiert av fylkeskommunen – Gjerstad vertskommune. Fokus: holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid.
- I Østre Agder var det ikke trafikkulykker med omkomne i 2024, men det ble dessverre fire trafikkdødsfall fylket som helhet.
- Mye pionerarbeid det første året i den nye regionen, opprettet samarbeid med kontaktpersoner i alle kommuner i Østre Agder-samarbeidet.
- Oppnådd et godt samarbeid med de alle fleste politikontakter i kommunene i regionen.
- Ca. 1650 deltagere fra Østre Agder på arrangementer det første året, totalt bistått rundt 4400 personer. Dette er et akseptabelt tall det første året, men forventer et desto større tall neste driftsår.

- Det har vært arrangementer på bl.a. barneskoler, ungdomskoler og videregående skoler.
I tillegg har vi vært på voksenopplæring, helsestasjoner og foreldremøter mm.
- Nullvisjonen Agder fikk tildelt prosjektmidler for å stimulere til økt refleksbruk, da Agder er nest dårligst i landet på refleksbruk, ifølge tellinger fra Trygg trafikk.

Driftssituasjonen gjennom året

Enheten har hatt god drift gjennom året. Vi har fått redusert en stilling på plansiden, noe som merkes med tanke på arbeidsmengde for de gjenværende medarbeiderne som jobber med planoppgaver.

For skogbruket så er ikke skogfond og tilskuddsordninger knyttet direkte opp mot den kommunale økonomien. For viltforvaltninga ble det et tema omkring viltfondet som er tomt. Det var ekstra utgifter knytta til viltforvaltning i fjor grunnet behov for mer utstyr og kursing til fallviltgruppa. Fallviltarbeidet er en lovpålagt oppgave for kommunen. Det var derfor gledelig å få på plass en oppdatert avtale med fallviltgruppa. Videre var det positivt å få på plass en avtale med Statens Vegvesen om refusjon av en del utgifter med fallviltarbeid langs E18. Dette siste gjorde at vi ikke gikk i underskudd i 2024.

Smilehull i året som var

«Tøyveskebibliotek» i barnehagen.

Stab

Innledning

I 2024 hadde stabsenheten 11 ansatte. Kommuneoverlege, næringssjef og skolefaglig rådgiver er blant de som inngår i enheten. Oppgaven til staben er støtte til enhetene og publikum på fagområdene økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, post, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT/telefoni. Politisk sekretariat tilhører også enheten og er støtteenhet for alle politiske organ i kommunen.

Nøkkeltall økonomi

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Stab	10.725	11.030	304

(alle tall i 1000 kr)

Mindreforbruket skyldes i hovedsak lavere pensjonskostnader og mindre utgifter.

Sykefravær 2024 sammenlignet med 2023 (egen- og legemeldt)

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	året
2023	0 %	7,85 %	0 %	0,5 %	2,18 %
2024	0 %	0,15 %	0,0 %	0,08%	0,06 %

Egenmeldt fravær var 0,06 % i 2024.

Utviklingsområdene i 2024

Staben deltar i flere prosjekter med videreutvikling av systemer i IKT Agder-samarbeidet. Dette betyr at vi kontinuerlig omstiller oss for å videreformidle hva disse endringene innebærer. Det har ikke vært politiske vedtak som har hatt betydning for driften av staben

Driftssituasjonen gjennom året

Staben har i 2024 vært stabil på bemanningssiden. På grunn av ressursituasjonen har det ikke vært mulig å starte opp med blant annet en overordnet kompetanseplan for hele kommunen eller andre nye moduler i HR-portalene.

Smilehull i årsberetninga

Staben utgjør en viktig støttefunksjon for innbyggere, ansatte og politikere. I 2024 var det tid for å flytte kommunestyresalen fra Almuestaua til kommunehuset. Dette medførte en ny storstue som førte til bedre fasiliteter for politiske møter og andre større møter i kommunal regi, og en bedre utnyttelsesgrad av kommunehuset. Tresnittet er en gave fra Sparebanken Sør og er laget av Gjerstad kunstneren Einar Dale.

Ny og moderne kommunestyresal tatt i bruk.

Politisk virksomhet

Vedlegg til årsmelding. Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2024

Saknr	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling	Sak avsluttet
24/1	15.02.2024	Tomt brannstasjon - optimalisering av tomtvalg for bygging av ny brannstasjon	Orienteringssak		X
24/1		Godkjenning av protokoll			X
24/2		Innbyggerspørsmål	Ingen spørsmål		X
24/3		Støtte til arrangør av nasjonalt mesterskap i Gjerstad kommune			X
24/4		Deltakelse i interkommunal driftsassistanse for vann og avløp			X
24/5		Statsforvaltners forslag til skolerute 2025/2026 og 2026/2027			X
24/6		A Energi AS: Statkraft sitt tilbud om å bytte A-aksjer mot B-aksjer.			X
24/7		Oppretting av ad hoc-utvalg "Hva skal ut"		X	
24/8		Oppretting av ad hoc-utvalg "Økonomistyring og drift i h/s-sektoren"		X	
24/9		Oppretting av ad hoc-utvalg "Vann og avløp"		X	
24/10		Oppretting av ad hoc-utvalget "Livsløpstilpassede boliger på Brokelandsheia"		X	
24/11		Lederavtale mellom kommunedirektør og kommunestyret for 2024			X
24/1		Interpellasjon fra KRF: Nytt tilbud til brukere av hjemmetjenesten og de pårørende?			X
24/12	21.03.2024	Godkjenning av protokoll			X
24/13		Innbyggerspørsmål	Ingen spørsmål		X
24/14		Forslag til bibliotekplan			X
24/15		Arkiv- og museumsstrukturen i Agder - høringsuttalelse fra Gjerstad kommune			X
24/16		Utbyggingsplan Mostad Terrasse			X
24/17		kommune			X
24/18		Valg til kommunenes Sentralforbund (KS) - korrigering			X
24/2		Interpellasjon - "Venneslabrua" - en satsing også for Gjerstad kommune?			X
24/3		Interpellasjon - Musikkens hus og plassering av tannklinikken			X
24/2		Gjerstad kommune deltar i prosjekt Helsefremmende team i Østre Agder	Orienteringssak, ber om framdrift i saka nov.24		X
24/19		Godkjenning av protokoll			X
24/20		Innbyggerspørsmål	Ingen spørsmål		X
24/21		Forvaltningsrevisjonsrapport om psykososialt skolemiljø	Rapportering i desember	X	
24/22		Årsmelding for 2023			X
24/23		Arsregnskap 2023			X
24/24		Årsmelding for kontrollutvalget for 2023			X
24/25		Reglement for kontrollutvalget for 2024 - 2027			X
24/26		Ombygging av tannklinikk til kommunestyresal			X
24/27		Revisjon av vedtekter barnehage 2024	Se sak 24/45	X	
24/28		Revidert selskapsavtale for IKT Agder IKS			X
24/29		Tariffoppgjøret 2024 - uravstemning			X
24/30		Endringsforskrift - folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder			X

24/31	22.05.2024	Medlemskap i Norske kjernekraftkommuner			X
24/32		Endring av møteplan - møter i administrasjonsutvalg og formannskap i september			X
24/33		Abel skole, Gjerstad tannklinikk og Musikkens hus: Veivalg i mellom kommunal investering eller videreføre nåværende struktur			X
24/34		Forslag til svar på 2. gangs høring til Regional plan for senterstruktur og handel			X
24/35		Valg av meddommere til Agder lagmannsrett			X
24/36		Valg av meddommere til Agder tingrett			X
24/37		Valg av jordskiftedommere for perioden 1.1.2025 - 31.12.2028			X
24/38		Forslag på skjønnsmedlemmer for perioden 2025 - 2028			X
24/39		Oppnevning av medlemmer av brukerutvalg for Gjerstad frivilligsentral			X
24/40		Kommunale næringsstøtter - ny matrise - Unntatt etter offentlighetsloven Offl §13 jfr Fvl §13.1 pkt.2			X
24/3	20.06.2024	Orienteringssak - ombygging av gammel gymsal til kunst- og håndverksformål			X
24/41		Godkjenning av protokoll			X
24/42		Innbyggerspørsmål	Ingen spørsmål		X
24/43		Tilstandsrapport for barnevernstjenesten for 2023			X
24/44		Avtale med Kristiansand kommune, angående avtale barnevernvakt			X
24/45		Revisjon av vedtekter barnehage 2024 - 2.gang behandling			X
24/46		Tertialrapport 1. tertial 2024			X
24/47		Folkehelseoversikt og kommunal planstrategi			X
24/48		Gunn Brit Fosteråsen - søknad om fritak fra politiske verv på grunn av flytting			X
24/49		Valg av forliksråd for perioden 2025 - 2028			X
24/50		Vedtak om navn på dagsturhytta i Gjerstad			X
24/4		Interpellasjon fra Gjerstad Rødt om fritak fra eiendomsskatt for personer/husstander med lav inntekt			X
24/5		Interpellasjon fra Gjerstad Senterparti om Gjerstad trialklubb og Østre Agder motorsport			X
24/4		Orienteringssak: Fastlegetjenesten: økt kapasitet, tilgjengelighet og ivaretagelse av kommunale legeoppgaver			X
24/5		Orienteringssak: Profileringsiltak Gjerstad kommune			X
24/51	19.09.2024	Godkjenning av protokoll			X
24/52		Innbyggerspørsmål			X
24/53		Endring av delegering i myndighet i jord- og konsesjonsloven			X
24/54		Videreføring av interkommunalt vertskommunesamarbeid om håndtering av helseteknologi - ny vertskommuneavtale			X
24/55		Oppnevning av felles forliksråd og møtefullmektiger for østregionen for perioden 2025 - 2028			X
24/6		Fysioterapitjenesten i Gjerstad kommune: Orientering om forslag til organisering		X	
24/7		Korrigerings vedtak i Formannskapets sak 24/38			X

24/8	24.10.2024	Orienteringssak: Tilstandsrapport for grunnskolen i Gjerstad kommune for skoleåret 2023-2024			X
24/56		Godkjenning av protokoll			X
24/57		Innbyggerspørsmål	Ingen spørsmål.		X
24/58		Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for eierskapskontroll for perioden 2024 - 2027			X
24/59		Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon 2024 - 2027			X
24/60		Tertialrapport 2. tertial 2024			X
24/61		Rusmiddelpolitisk plan med handlingsplan 2024-2029			X
24/62		Salgs- og skjenkebevillinger for perioden 2024-2028			X
24/63		Møteplan for 2025			X
24/64		Folkehelseoversikt for Gjerstad kommune - oktober 2024			X
24/65		Føringer for boligsosial plan og behandling av søknader om startlån i Gjerstad kommune			X
24/66		Oppnevning av representanter i Gjerstad ungdomsråd for perioden november 2024 til oktober 2026			X
24/9	21.11.2024	Orientering om nye stillinger i Helse og omsorg 2020 - 2024			X
24/67		Godkjenning av protokoll			X
24/68		Innbyggerspørsmål			X
24/69		Lokal jordvernstrategi			X
24/70		Samfunnsdelen			X
24/71		Fysioterapijenesten: Innløsning av driftshjemmel for fysioterapi etter oppsigelse fra selvstendig næringsdrivende fysioterapeut			X
24/72	12.12.2024	Vedtekter i henhold til ny opplæringslov - grunnskolen i Gjerstad kommune			X
24/10		Orienteringssak: Mindre organisasjonsendring i Enhet Kommunalteknikk			X
24/73		Godkjenning av protokoll			X
24/74		Innbyggerspørsmål	Ingen spørsmål.		X
24/75		Kjøp av lokaler til barnevern og legekantor			X
24/76		Interkommunal samarbeidsavtale om bemanning av evakuerte- og pårørendesenter (EPS) mellom kommunene i Østre Agder IPR			X
24/77		Fastsetting av valgdag for stortings- og sametingsvalg 2025			X
24/78		Bosetting av flyktninger i Gjerstad kommune i 2025			X
24/79		Utredning kulturskoletilbud i Gjerstad - avvikle interkommunalt samarbeid, eller ikke?		X	
24/80		Videreføring av selskapsavtale for Aust-Agder museum og arkiv IKS		X	
24/81		Handlingsprogram for perioden 2025 - 2028, årsplan for 2025 og avgiftsfastsettelse for 2025			X
24/82		Forslag til kommunal planstrategi for Gjerstad kommune 2024 - 2028			X
24/83		Halvor Aasbø - søknad om fritak fra verv som varamedlem til kommunestyret			X
24/84		Delegeringsreglement for Gjerstad kommune			X
24/85		Statusrapport - Ad hoc-utvalg for livsløpstilpassede boliger på Brokelandsheia			X

Økonomisk resultat 2024

Kommunens økonomiske resultat i 2024 kan sammenfattes slik:

Alle tall i hele 1.000

	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik fra budsjett
Rammetilskudd	-127 573	-129 500	-1 927
Inntekts- og formuesskatt	-65 739	-64 870	869
Eiendomsskatt	-9 072	-8 620	452
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-37 281	-29 437	7 844
Overføringer og tilskudd fra andre	-94 805	-78 108	16 697
Brukerbetalinger	-5 481	-4 288	1 193
Salgs- og leieinntekter	-21 710	-20 513	1 197
Renteinntekter og utbytte	-22 077	-9 745	12 332
Sum drifts- og finansinntekter	-383 738	-345 081	38 657
Lønn og sosiale utgifter	239 029	226 490	-12 539
Kjøp av varer og tjenester	91 498	69 823	-21 675
Overføringer og tilskudd til andre	8 827	10 004	1 177
Renteutgifter og avdrag	40 659	37 529	-3 130
Sum drifts- og finansutgifter ekskl. avskrivninger	380 013	343 846	-36 167
			0
Netto driftsresultat (overskudd)	-3 725	-1 235	2 490

(Tabellen er en svært forenklet illustrasjon, og oppfyller ikke regnskapsforskriftens krav til oppsett. For en mer detaljert oversikt vises det til økonomisk oversikt i eget regnskapsdokument)

Overskuddet utgjør 1,03 % av sum driftsinntekter, mot et underskudd på 1,28 % året før. Kommunestyret har vedtatt at Gjerstad kommune skal ta sikte på et overskudd på minimum 1,75 %, og kravet er følgelig ikke oppfylt i 2024. Resultatet er likevel bedre enn budsjettet.

Premieavvik og disposisjonsfond

Akkumulert premieavvik utgjør ved utgangen av 2024 kr 30,4 mill, og er i sin helhet dekket opp ved eget fond for amortisering av premieavvik.

Generelt disposisjonsfond utgjør ved utgangen av 2024 kr 18,9 mill.

For en komplett oversikt over fondsmidler vises det til regnskapsdokumentet.

Finansielle måltall

Kommunestyret vedtok 30.04.2020 finansielle måltall for Gjerstad kommune, og måloppnåelsen i 2023 ble som følger:

	Mål	Resultat
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,75 %	1,03 %
Disposisjonsfond fratrasket akkumulert premieavvik i % av brutto driftsinntekter	5,00 %	5,23 %

Avvik mellom regnskap og budsjett for de enkelte enheter kan sammenfattes slik:

Alle tall i hele 1.000

	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik fra budsjett
Rammetilskudd og skatteutjevning	-127 573	-129 500	-1 927
Inntekts- og formuesskatt	-65 736	-64 870	866
Eiendomsskatt	-9 072	-8 620	452
Andre generelle driftsinntekter	-30 609	-23 630	6 979
Renteinntekt og utbytte	-22 004	-9 715	12 289
Renteutgifter og avdrag	40 652	37 529	-3 123
Netto brukt / avsatt til bundne og ubundne fond	10 577	2 266	-8 311
Frie midler til fordeling drift	-203 765	-196 540	7 225
Kommunedirektøren og stab	10 726	11 030	304
Interkommunal barneverntjeneste	7 660	7 200	-460
Helse og omsorg	87 810	86 110	-1 700
Abel skole	35 577	34 130	-1 447
Kommunalteknikk	4 860	4 990	130
Plan og samfunnsutvikling	5 209	5 330	121
Visedal barnehage	16 095	17 850	1 755
NAV	21 661	18 500	-3 161
Politisk virksomhet	2 605	2 300	-305
Tilskudd Gjerstad fellesråd	1 200	1 200	0
Felles inkl. avsetning lønnsoppgjør	10 362	7 900	-2 462
Frie midler brukt til drift	203 765	196 540	-7 225
Udekket underskudd	0	0	0

(Tabellen bygger på data fra «Bevilgningsoversikt drift», men oppfyller ikke regnskapsforskriftens krav til oppsett. For en komplett oversikt henvises det til tabellene i eget regnskapsdokument).

Tabellen ovenfor sier ingenting om kommunens økonomiske resultat som sådan, og gjelder kun tilførsel og bruk av såkalt «frie midler». Enhetenes egne inntekter vises altså ikke her. Som det fremgår har tilførselen av frie midler vært om lag kr 7,2 mill større enn forutsatt, samtidig som enhetene samlet har brukt tilsvarende mer av kommunens frie midler enn budsjettet.

Enhetenes resultater

Hva angår det interkommunale barnevernssamarbeidet er det verd å merke seg at tallene kun gjelder Gjerstads andel, og merforbruket tilhørende øvrige kommuner i samarbeidet er fakturert dem i forbindelse med regnskapsavslutningen.

Det vises til enhetenes egne kommentarer hva angår avvik mellom regnskapsresultat og vedtatt budsjett.

Investeringsprogrammet

Prosj		Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Kommentar
0380	Oppgradering veier og trafikkisikkerhetsiltak	3 668	3 300	Overforbruk skyldes helt nødvendige avslutninger
0420	VA - Avløpsnett	227	500	Kapasitetutfordringer årsak til underforbruk
0421	VA - Oppgradering vannledningsnett	1 278	500	Overforbruk skyldes nødvendig oppgradering nybrannstasjon
1603	Beredskapsiltak	23	100	Kapasitetutfordringer årsak til underforbruk
1611	Helse og omsorg, inventar og utstyr	730	600	Et stort antall små anskaffelser
1635	Helse og omsorg, velferdsteknologi	192	450	I all hovedsak trygghetsalamer
1710	Kjøp og utvikling av areal til bolig- og næringsformål	6 088	10 000	Tidligere "Slettabygget", samt massedeponi Brokelandsheia
1712	Bygging / kjøp utleieboliger	8 670	6 700	Overforbruk skyldes forsering avbygging av HC-tilpasset 4-mannsbolig
2008	Brannstasjon	28 447	25 000	I henhold til faktureringsplan
2114	Utredning bamehage / oppvekstsenter	311	300	Utredning utført av Asplan Viak AS
2209	Utbudringer kirke og kirkegård	1 750	1 750	Tiltak utført i henhold til plan
2301	Helse og omsorg, ny varmesentral	8 849	9 000	Tiltak utført i henhold til plan
2307	Nytt biblioteksystem	134	120	Tiltak utført i henhold til plan
2308	Geovekst, FKB-B oppgr. (eiendomsdatabase)	88	300	Underforbruk skyldes at datagrunnlag ikke var klart
2316	Reguleringsplan Glimmeråsen B3 og B4	155	600	Planarbeid påbegynt sent i 2024
2401	HMS-iltak formålsbygg	686	900	Planlagt tiltak utført under budsjett
2402	Abel skole, praktisk-estetiske rom i den gamle gymnasalen	1 025	1 400	Fasadeoppgraderinger utført i henhold til plan
2403	Abel skole, fastmontert lyd- og bildeanlegg i aulaen	3	250	Så vidt påbegynt 2024, sluttføres i 2025
2404	Innvendig lys formålsbygg	363	300	Tiltak utført i henhold til plan
2405	Oppgradering industridekk med godkjente felger/traktior	130	110	Tiltak utført i henhold til plan
2406	Brokelandsheia, utomhusiltak. Skråning, lekeapp. Etc	729	750	Tiltak utført i henhold til plan
2407	Skilting formålsbygg	363	250	Overforbruk skyldes at flere bygg er skiltet enn opprinnelig plan
2408	Visedal bamehage, 2 elektriske vogners småbarnsavg.	140	110	2 stk 6-seters "bamebusser"
2409	Dagsturhytta, utedo og utomhusiltak	372	150	Overforbruk dekkes ved bruk av tilskudd
2410	Oppgradering prosess Sunde renseanlegg	429	500	Tiltak utført i henhold til plan
2419	Ombygging tannklinikk til kommunestyresal	2 009	1 300	Budsjettall er et nettotall, i tillegg er "lyd og bilde" belastet prosjektet
2420	Bil nullvisjonsleder	757	760	Tiltak utført i henhold til plan
Investeringer i varige driftsmidler		67 616	66 000	

Tabellen omfatter kun investeringsregnskapets utgiftsside. For en komplett oversikt inklusive salgsinntekter og finansieringstransaksjoner vises det til regnskapet.

I all hovedsak lånefinansieres kommunens investeringer, dog med enkelte unntak. Det er ikke tillatt å lånefinansiere kjøp av aksjer og andeler, slik at egenkapitaltilskudd KLP i stedet er finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond.